

Statenfractie PVV
De heer A.W.J.A. van Hattem
Postbus 90151
5200 MC 'S-HERTOGENBOSCH

Brabantlaan 1
Postbus 90151
5200 MC 's-Hertogenbosch
Telefoon (073) 681 28 12
Fax (073) 614 11 15
info@brabant.nl
www.brabant.nl
IBAN NL86INGB0674560043

Onderwerp

Beantwoording schriftelijke vragen over vermeende onjuistheden in berichtgeving media.

Geachte heer Van Hattem,

Met uw brief van 17 september 2014, ingekomen op 17 september 2014, heeft u namens de PVV-fractie aan ons een schriftelijke vraag gesteld

Wij beantwoorden de vraag als volgt.

Vraag

Kan het college aangeven op welke publicaties zij in de beantwoording doelt en onderbouwd en gedetailleerd aangeven welke feitelijke onjuistheden hierin worden geventileerd? Zo nee, waarom niet?

Antwoord:

Ja. Wij doelen op de volgende publicaties van het Eindhovens Dagblad (ED) van 9 augustus 2014:

- 'Gemeenten diep in het rood'
- 'Gemeente zit aan de grond'
- 'Brabantse gemeenten zitten financieel aan de grond'

Deze artikelen, alsmede het artikel van het Brabants Dagblad (BD) waar wij in onze beantwoording naar verwijzen, zijn als bijlage bijgevoegd.

Het ED citeert uit een brief aan de Tweede Kamer van 20 mei 2014 waarin het ministerie van BZK het resultaat weergeeft van het financieel toezicht van provincies op gemeenten voor het begrotingsjaar 2014.

Tevens citeert het ED uit het rapport 'Financiële situatie bij gemeentelijke grondbedrijven 2013' van Deloitte Real Estate. Dit rapport is op 20 december 2013 aangeboden aan de Tweede Kamer. Deze citaten zijn op zich correct. De brief aan de Tweede Kamer van 20 mei 2014 heeft echter betrekking op de exploitatie van de gemeenten, terwijl de brief van 20 december 2013

Datum

14 oktober 2014

Ons kenmerk

3670537

Uw kenmerk

-

Contactpersoon

T.C. Noordegraaf

Telefoon

(073) 680 83 50

E-mail

tnoordegraaf@brabant.nl

Bijlage(n)

4

Het provinciehuis is vanaf het centraal station bereikbaar met stadsbus, lijn 61 en 64, halte Provinciehuis, met de NS Zonetaxi en met de OV-fiets.

betrekking heeft op het vermogen van gemeenten. Deze verschillende grootheden heeft het ED 'aan elkaar geknoopt' en de (onterechte) conclusie getrokken, dat 39 van de 67 Brabantse gemeenten in financiële problemen komen. De koppen 'Gemeenten diep in het rood' en 'Brabantse gemeenten zitten financieel aan de grond' wekten die indruk. De conclusie, dat meer dan de helft van de gemeenten in Noord-Brabant in financiële nood verkeert, hebben wij echter niet getrokken bij ons onderzoek naar de begrotingen 2014.

Datum

14 oktober 2014

Ons kenmerk

3670537

Daarnaast heeft het Brabants Dagblad (BD) op 14 augustus 2014 een commentaar 'Lijdende gemeenten' gepubliceerd. Dit commentaar was gebaseerd op de artikelen van het ED.

In de eerdere beantwoording van de Statenvragen van het CDA doelden wij op de volgende feitelijke onjuistheden.

In het commentaar van het BD staat vermeld, dat de provincie minister Ronald Plasterk heeft laten weten, dat 39 van haar 67 gemeenten snel in financiële problemen komen. Wij hebben dit de minister niet laten weten. Wel is gemeld, dat 39 gemeenten de meerjarenramingen niet structureel en reëel sluitend hebben. Deze gemeenten hadden de begroting 2014 overigens wel structureel en reëel sluitend. Zij moeten bij volgende begrotingen nog een inspanning verrichten om een structureel en reëel sluitende begroting vast te kunnen stellen.

Het BD vond het vreemd, dat dit nu pas bekend werd. Het ED citeert uit stukken die respectievelijk 20 december 2013 en 20 mei 2014 aan de Tweede Kamer zijn aangeboden. Deze informatie is dus al geruime tijd openbaar en staat overigens ook op onze Brabantsite.

Het BD vindt het vreemd dat de provincie niet eerder alarm heeft geslagen. Deze opmerking heeft betrekking op de verliezen die in het recente verleden zijn geleden op de grondexploitatie. Hierdoor zijn in Brabant de gemeenten Nuenen en Gemert-Bakel in financiële problemen gekomen. Zij zijn door ons sinds het begrotingsjaar 2013 onder preventief (verscherpt) toezicht geplaatst. Wanneer gemeenten onder preventief toezicht worden gesteld, wordt dit openbaar gemaakt.

Het BD is van mening dat de provincie als toezichthouder de taak heeft om onevenwichtigheden en uitwassen tegen te gaan. Deze opmerking heeft betrekking op de keuzes die gemeenten maken om de begroting structureel en reëel in evenwicht te krijgen. De gemeenten hebben daar echter een grote beleidsvrijheid in, zolang voldaan wordt aan wet- en regelgeving. Wij beoordelen als financieel toezichthouder alleen of de genomen maatregelen leiden tot een structureel en reëel sluitende begroting. Wanneer er naar ons oordeel geen sprake is van een reëel en structureel sluitende begroting, nemen wij onze verantwoordelijkheid en komt de gemeente onder preventief toezicht.

Voor een verdere uitleg over Financieel Toezicht verwijzen wij u naar het Beleidsplan 2013 – 2015 ‘Interbestuurlijk Toezicht door Provincie Noord-Brabant’, te benaderen door de volgende link:

<http://www.brabant.nl/politiek-en-bestuur/bestuurlijke-organisatie-en-toezicht/interbestuurlijk-toezicht/-/media/3AFBD52AC2EC4AB38A05D6510CBFE149.pdf>

In hoofdstuk 5.3 (bladzijde 29) vindt u specifieke informatie over het Financieel Toezicht.

Datum

14 oktober 2014

Ons kenmerk

3670537

Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant,

Voorzitter,

Secretaris,

Boycot door Rusland lastig, niet noodlottig

ANALYSE
RUSSISCHE BOYCOT

door Toine van Esch
e-mail: tvesch@ed.nl

EINDHOVEN - De Russische boycot van voedsel uit de EU-landen zorgt voor veel onrust. Met name tuinders zien de bui hangen en vrezen het ergste. Maar enige nuancering lijkt op zijn plaats. Vleesverwerkers Vion en Van Rook kampen bijvoorbeeld al maanden met een Russische importstop op varkensvlees. Dat is lastig, erkennen beide bedrijven. Want een mindere afzet is niet een twee-drie op te lossen door simpelweg minder varkens te slachten. Varkenshoeren hebben nu eenmaal dieren waar geen groeicrop op zit. Maar de bedrijven hebben inmiddels oplossingen gevonden voor hun probleem. Is het niet in nieuwe verkoopkanalen en afzetgebieden, dan wel in de voorlopige opslag van geslachte varkens in grote vrieshuizen, in afwachting van een weer aantrekkende vraag. Het bovenstaande toont minstens twee dingen aan: de markt is inventief genoeg om oplossingen op nieuwe situaties te bedenken, en Rusland is een niet alrijds even betrouwbare handelspartner. De importstop op varkensvlees volgde nadat bij varkens in Polen en Litouwen varkenspest werd geconstateerd. In Rusland komt ook varkenspest voor. Het besluit lijkt daarom uit wilkeur genomen. Het slot op de grens dient niet anders dan ter bescherming van de

eigen varkensindustrie. Dat geldt maar deels voor de nu afgekondigde voedselboycot. Rusland is bij lange na niet zelfvoorzienend. De landen van de EU zijn er hofleverancier. De vraag lijkt gerechtvaardigd hoe lang de Russen accepteren dat de schapen in de winkels niet gevuld zijn, dan wel dat er mindere kwaliteit groente en fruit te koop is. Naast een - eventueel gesubsidieerde - zoektocht naar nieuwe afzetmarkten, om het verlies van deze markt te compenseren, zou de EU kunnen opteren voor oepkoopregelingen voor de getroffen sectoren. De eerste verzoeken daartoe dateren overigens al van voor de boycot. Want de vroege en gemiddelde zomer heeft gevoegd aan een overaanbod op de markt van groente en fruit. Met name telers van tomaten en paprika's krijgen door het overaanbod absolute bodemprijzen voor hun producten. Met de hulpvraag tot gevolg. Maar een faire regeling binnen de EU is een complexe materie om de bedrijfsvoering niet in alle landen even sterk ontwikkeld is. En het is maar de vraag of je daar belastinggeld voor moet gebruiken. Een ander hulpmiddel zou stabilisatie van de markt kunnen zijn. De boycot leidt op korte termijn tot een overaanbod op de markt. In de vorm van prijsgaranties is de pijn te verzachten. De Russische boycot van voedsel uit het westen is lastig, maar niet meteen noodlottig.

Zie verder pagina 19

Zorgen over overlast door xtc-handel

EINDHOVEN - Veel burgemeesters uit Brabant en Limburg vinden dat ze te weinig geld hebben om de overlast door de handel in synthetische drugs aan te pakken. Dat blijkt uit een enquête van het tv-programma EenVandaag. Van de 41 burgemeesters

die aan het onderzoek meededen, zei 68 procent dat hun gemeente onvoldoende geld heeft om de handel in synthetische drugs aan te pakken. Een Vandaag besteedt in de uitzending van vanavond aandacht aan de drugsproblematiek.

Maak iemand abonnee!

En u als trouwe abonnee ontvangt een VVV-cadeaubon t.w.v. € 50,-*

De nieuwe abonnee leest de krant + 24/7 digitaal nieuws 2 maanden gratis en betaalt vervolgens normaal tarief.

Maak iemand abonnee op ed.nl/abonneerwvtabonnee

*Waarwaarde is dat u en de nieuwe abonnee minimaal 6 maanden abonnee blijven.

ed.nl/abonneerwvtabonnee

ED EINDHOVENS DAGBLAD

GEMEENTEFINANCIËN

Gemeente zit aan de grond

Aan- en verkoop van grond was voor veel gemeenten jarenlang een goudmijn. Tot de crisis toesloeg.

door Arnold Mandemaker
e-mail: a.mandemaker@ed.nl

EINDHOVEN - De aanhoudende economische crisis brengt veel gemeenten in financiële problemen. Zij hebben in de afgelopen jaren voor miljarden euro's aan grond gekocht, met het idee dat ze die voor hogere prijzen konden verkopen voor woningbouw of bedrijfsvestiging. Maar sinds 2008 is de vraag naar bouwgrond ingesloten. Woningen worden nu maar mondjesmaat gebouwd, bedrijven wachten met investeringen. Uit onderzoek blijkt dat de gevolgen ernstiger zijn dan gemeenten willen toegeven. In opdracht van Rijk, gemeenten en provincies dook Deloitte Real Estate

diep in de cijfers tot en met 2013. De bevindingen zijn alarmerend: gemeenten zijn tussen 2008 en 2012 maar liefst 3,3 miljard euro kwijtgeraakt aan onverkoopte bouwgrond. Het gaat om rente en afgedwongen verlaging van de boekwaarde. Deloitte stelt dat gemeenten de komende jaren rekening moeten houden met 0,7 tot 2,7 miljard extra verlies, afhankelijk van het verloop van de crisis. Gemeenten blijken de situatie stelselmatig rooskleuriger in te schatten dan de werkelijkheid gebiedt, constateert Deloitte. Zo dachten veel gemeenten in 2010 nog dat de woningbouw snel zou

uiteit die mondjesmaat voortgaat, is sociale woningbouw. Maar juist voor deze categorie geldt dat gemeenten een meterprijs onder de aankoopkosten moeten vragen. De echte winstpakkers, de vrijsectorkavels, blijven liggen. Dus, stelt Deloitte: ook al zou de bouw aantrekken, dan nog blijven de gemeenten de komende jaren met oplopend verlies zitten. In sommige gevallen, vooral in krimpgebieden, is het zelfs beter om op de bouwgrond weer kosten te laten grazen. Van de 22 gemeenten in Zuid-oost-Brabant is het grondbezit in kaart gebracht en de kosten die daaraan zijn verbonden, zodat als uitgesplitst per huishouden (zie grafiek). Daarnaast zijn de tarieven van de onroerendezaakbelasting (ozb) voor woningen vaak laaggevend voor de financiële positie van een gemeente, met elkaar vergeleken. In deze regio zijn de Nueneraren

EINDHOVENS DAGBLAD ZATERDAG 9 AUGUSTUS 2014

het slechtst uit. Per huishouden zijn zij jaarlijks \$221 euro kwijt aan de kosten van gemeentegrond. De ozb is de op een na hoogste: 0,64 procent van de WOZ-waarde. Nueneren is een van de twee gemeenten die onder toezicht staan van de provincie. De gemeente kampt bovendien met een affaire rond grond aankoop. Er zouden te hoge taxa's zijn gehanteerd, waardoor grond te duur werd aangekocht. De hoogste ozb is te vinden bij de tweede gemeente onder provincietoezicht, Gemert-Bakel. Daar ligt het tarief op 0,84 procent. Het gemeentelijke grondbezit kost elk huishouden 4498 euro per jaar. Veldhoven is een apart geval. De ozb is een van de laagste in de regio: 0,089 procent van de WOZ-waarde. Maar de grondkosten drukken zwaar op de inwoners: 6318 euro per huishouden. Dat ligt vooral aan de grote grondinkomen die zijn gedaan voor de bedrijvenrecreatie Habraken en woningplan Zilverackers. Habraken ligt nog grotendeels braak, slechts een handjevol kavels is uitgegeven. Hetzelfde geldt voor Zilverackers, waar 2700 woningen moeten komen, verspreid over drie 'dorpjes'. Gebouwd wordt nu alleen op een klein stukje nabij Oerle. Van de 140 hectare die Veldhoven aan bouwgrond in bezit heeft ligt de helft, 70 hectare, braak. Totale waarde: 19 miljoen. Daarmee is Veldhoven tweede na Eindhoven, dat voor 200,4 miljoen grond bezit. Maar per huishouden komt dat daar op 'slechts' 1821 euro. Reusel-De Mierden heeft een groot probleem met bedrijventerrein Kleine Hoeven. Dat jaar lang braak, de kosten lopen op tot tien miljoen euro en terugverdien is een illusie. De gemeentelijke financiële reserves zijn zo goed als opgedroogd. De kosten per huishouden per jaar: 5104 euro.

Gemeente	Ozb*	Grondwaarde** totaal x miljoen	per huishouden
Asten	0,097	5,0	750
Bergeijk	0,095	20,1	2763
Best	0,093	51,5	4428
Bladel	0,093	6,2	785
Cranendonck	0,123	4,6	542
Drume	0,146	45,0	3515
Eersel	0,090	14,2	1950
Eindhoven	0,090	200,4	1821
Geldrop-Mierlo	0,078	43,5	2560
Gemert-Bakel	0,184	52,9	4498
Heeze-Leende	0,113	11,4	1834
Helmond	0,121	107,2	2816
Laarbeek	0,084	22,5	2585
Nueneren	0,164	79,3	8221
Oirschot	0,113	19,1	2700
Reusel-De Mierden	0,099	25,5	5104
Someren	0,117	16,9	2253
Son en Breugel	0,086	17,3	2644
Sint-Oedenrode	0,118	5,9	811
Valkenswaard	0,114	23,8	1728
Veldhoven	0,089	119,0	6318
Waalre	0,106	7,5	1073

percentage van de WOZ-waarde van de woning

cijfers uit 2014

**2012

“Als je voor hoge kosten staat en de reserves zijn verdwenen door de grondpositie, heb je een gigantisch probleem

Jan Dierckx, oud-wethouder

Jan Dierckx: Rek is er bij veel gemeenten uit

EINDHOVEN - „Gemeenten zijn heel goed in het kopen van blokken. Maar in het kopen van grond zijn ze amateurs, volstrekt onvoorbereid. Terwijl het toch om vele miljoenen euro's gaat.“ Dat zegt Jan Dierckx (59). De VVD'er was wethouder in vier verschillende gemeenten. Hij is als geen ander op de hoogte van het financiële reilen en zeilen van gemeenten. Hij zat achter de collegezaal in zijn toenmalige woonplaats Reusel en werd daarna als 'wethouder van buiten' gevraagd in achtereenvolgens Veldhoven, Hilvarenbeek en Nueneren. Hij had een eigen financieel adviesbureau en werkte enkele jaren als fiscaal deskundige bij verzekeraar Agnion. Dierckx wil wel praten over de positie waarin de lokale overheid zit, op één voorwaarde: hij kapt niet uit de school over gemeenten waar hij diep in de boeken keek. „Gemeenten zijn vaak te positief in de planningstermijn van grondontwikkeling“, vindt hij. „De ontwikkeling duurt tien jaar, de uitgifte van grond nog eens tien jaar. Je maakt dus eerst hoge kosten en de krijg je pas na tien jaar in kleine blokjes terug als je grond verkoopt. Maar politiek zijn nu centraal kortetermijnplanners, dat krijg je niet.“ Dierckx: „Een hectare grond is tienduizend vierkante meter. Daarvan kan je er voor woningbouw maximaal ze-

venduizend meter uitgeven. De rest gaat op aan wegen, groen en speelvoorzieningen. Als je vierhonderd euro vraagt per vierkante meter voor een kavel, kan je dus maximaal 2,8 miljoen euro voor een hectare betalen. Dan heb je nog geen cent winst gemaakt.“ Waarmee hij wil aangeven dat gemeenten die meer hebben betaald nooit uit de kosten kunnen komen, vooropgesteld dat de kavels ook worden verkocht. Maar in de praktijk blijven gemeenten vele jaren met hun grond zitten. Dan helpt het niet als gemeenten elkaar ook nog eens dwars gaan zitten, bijvoorbeeld om bedrijven binnen te halen. „Haandjesdag“, vindt Dierckx. Hij ziet hoe gemeenten in problemen komen. „Er komt een grote ontwikkeling op hen af“, zegt hij, verwijzend naar de nieuwe taken op gebied van werk, zorg en opvang. „Dat kost allemaal geld. Als je dan voor hoge kosten staat en de reserves zijn verdwenen door de grondpositie, heb je een gigantisch probleem. Bij veel gemeenten is de rek er al uit. Ze hebben grote moeite om hun begrotingen voor komend jaar sluitend te krijgen.“ Dierckx waarschuwt bij voorbaat: Woningbouw is de lasten af op de bewoners, dan veroorzaakt het bij de ene oegopslag. Terecht, zo merkt van geen zomer, de jeugd was voor de jeugd en de ouderdom was voor ouderen, of je moest de jeugd van de goldidger kopen. Ik had geen grote zak geld, ik was een wandelaar in de wereld van de afzrijzen, eerder op weg naar een einde dan naar een begin. Maar wat derde het? Als je een leven had dat al jaren duurde dan je lang geleden voor mogelijk had gehouden, liet je elke nieuwe zomer in een opgewekte bui de ogen langs vrouwenbenen glijden, die meteen weer uit je blik verdwenen in een wereld, waarin je zelf allang afgeprijsd was.

■ De eerste aanzet voor plan Zilverackers in Veldhoven.
foto Kees Maris

PSV naar Wit-Rusland in Europa League

EINDHOVEN - PSV treft het Wit-Russische Shakhtyor Soligorsk in de vierde voorronde van het toernooi om de Europa League. Die ploeg schakelde afgelopen week een oude bekende van PSV met grote cijfers uit: Zulte-Waregem. Shakhtyor kwam nog nooit zover in een Europees toernooi, PSV rekent desondanks niet op makkelijke wedstrijden. De ploeg start op 21 augustus met een thuiswedstrijd, een week later is de return. Deze wordt in het stadion van Bate Borisov gespeeld, het onderkomen van Shakhtyor voldoet niet aan de eisen van de UEFA. „Geen spectaculaire naam, maar wel een tegenstander met kwaliteiten“, vindt trainer Phillip Cocu. PSV bekijkt de mogelijkheden om thuis voldoende publiek te trekken via een gereduceerd tarief. De afgelopen jaren trokken Europa League-duels in Eindhoven met onbekende opponenten weinig belangstelling. FC Twente lootte in voorronde vier FK Qarabag uit Azerbeidzjan, PEC Zwolle ontmoet Sparta Praag en Feyenoord het Oekraïense Zorya Luhansk. Het uitdoolt wordt waarschijnlijk gespeeld in Kiev, omdat Loehansk midden het conflictgebied in Oekraïne ligt.

■ De Eriicalaan in Aalst werd gisterochtend vrijgegeven. De woning waar de dode werd gevonden, is nog afgeschermd. Foto: Fotopressburo Bert Jansen

NFI moet bevestigen of vermoorde vrouw Aalst 66-jarige bewoonster is

door Wout van Arensbergen
e-mail: w.arenbergen@ed.nl

AALST - De persoon die donderdag dood werd aangetroffen in een woning aan de Eriicalaan in Aalst is volgens de politie vermoedelijk de 66-jarige bewoonster. De politie houdt nog een slag om de arm wat betreft de identiteit van het slachtoffer. Om daar zekerheid over te krijgen, zijn haar stoffelijke resten donderdagavond nog naar het Nederlands Forensisch Instituut (NFI) in Rijswijk gebracht. Dat kan betekenen dat het lichaam in slechts staat verkeerde. Donderdagavond werden

twee, naar wat het lijkt, vrieskisten uit de woning getakeld. Het voorraast van de andere bewoning die zich donderdag in de Aalstse woning bevond en die werd aangehouden, is tot zes dagen verlengd. Volgens omwonenden gaat het om de zoon van de vrouw. Gisterochtend werd de Eriicalaan na een lange avond politioverzoek weer vrijgegeven. De witte schermen staan alleen nog voor het huis waar het stoffelijk overschot werd gevonden. Tijdens het onderzoek blijft de politie de woning bewaken. De buurvrouw van het slachtoffer

bevestigt het beeld dat de rest van de buurt schetst van de familie op nummer 8: teruggetrokken. Hun heet, honden hebben ze ook al een tijd niet meer gezien of gehoord. De kerens dat mensen de vrouw zagen in de tijd dat ze aan de Eriicalaan woonde, zijn op een hand te tellen. Ook de buurvrouw zag en hoorde het latere slachtoffer en de zoon nooit. „Overdag was het stil, 's Avonds hoorde ik de wasmachine.“ Ze vermoedt dat het wel even gaat duren voordat ze weer nieuwe buren heeft. „Ik zou er niet meer willen wonen.“

JOS KESSELS
Fotopressburo

Afprijswereld

I n een opgewekte bui probeerde ik mijn hoofd leeg te maken en dat lukte nog gemakkelijker dan ik dacht. Lange bruine vrouwenbenen, die zich voor me uitbewogen, deden de rest. Voor de rest bewoog er weinig voor me uit en ging ik vanzelf achteruit. Het was een afgeprijsde wereld, waarin ik me bevond. Elk winkelaanpakte naar passanten met een zessuigrijke prijsverlagingen. In de zomer leek de wereld goedkoper dan anders, maar we hadden allemaal een prijs in deze wereld. Een morsige bedelaar vroeg me om een halve euro. In de guiter-tijd vroeg hij ook al om vijftien cent. Ik keerde hem nog uit het begin van mijn studententijd. Toen was hij knap en veelbelovend, met aan elke arm een mooie meid, maar ergens onderweg was het helemaal misgegaan met hem. Ik gaf hem de halve euro en liep verder, op weg naar niets in het bijzonder, terwijl het bijzondere ook niet op weg was naar mij. Maar als het zomer was in de afgeprijsde wereld, had je niet veel nodig om opgewekt te zijn. Er waren nog meer mooie bruine vrouwenbenen bijgekomen, waar ik naar keek met ogen die jonger waren dan ik was, maar in één oogopslag zagen de vrouwen van de benen dat ik ouder was dan mijn ogen en lieten het bij die ene oogopslag. Terecht, zo merkt van geen zomer, de jeugd was voor de jeugd en de ouderdom was voor ouderen, of je moest de jeugd van de goldidger kopen. Ik had geen grote zak geld, ik was een wandelaar in de wereld van de afzrijzen, eerder op weg naar een einde dan naar een begin. Maar wat derde het? Als je een leven had dat al jaren duurde dan je lang geleden voor mogelijk had gehouden, liet je elke nieuwe zomer in een opgewekte bui de ogen langs vrouwenbenen glijden, die meteen weer uit je blik verdwenen in een wereld, waarin je zelf allang afgeprijsd was.

Van: Aad Scheffer
Verzonden: donderdag 14 augustus 2014 10:53
Aan: Teco Noordegraaf
Onderwerp: E-mail met bijlage (attachment): ANP360.nl

COMMENTAAR - - Lijdende gemeenten

14 augustus 2014

14-08-2014 /pagina 34 /editie Den Bosch, Tilburg, Bommelerwaard, Land van Heusden en Altena, Waalwijk e.o., Meierij, Oss e.o., Uden / Veghel e.o. /sectie 3_ALG_OPINIE

Reageren? opinieredactie@bd.nl

De provincie heeft minister Ronald Plasterk laten weten dat 39 van haar 67 gemeenten snel in financiële problemen komen. Vreemd dat we dat nu pas horen. Zoiets ontstaat niet plotseling. De partijen die in de campagne voor de gemeenteraadsverkiezingen van alles beloofden aan de kiezers, moeten ervan geweten hebben. Zij moeten nu een andere toon aanslaan.

Grote boosdoener zijn de verliezen die zij lijden op hun grondbezit. Die worden veroorzaakt door de crisis, maar dat wil niet zeggen dat de gemeenten geen blaam treft. Ondeskundige en overmoedige gemeentebestuurders, die maar half werden gecontroleerd door de gemeenteraad, hebben bewust grote risico's genomen. Het is raar dat geen enkele bestuurder voor dit wanbeleid de laan uit is gestuurd. Het is ook vreemd dat de provincie niet eerder alarm heeft geslagen

Zittend op de blaren moeten de gemeenten hun begroting nu met kunst- en vliegwerk rond zien te krijgen. Dat is zeker voor die 39 een moeilijke opgave. Temeer omdat de financiële gevolgen van de extra taken (zorg, werk, opvang) niet helder zijn. Een lichtpuntje is de opleving van de woningmarkt. De burgers in de noodlijdende gemeenten zullen hoe dan ook worden geconfronteerd met bezuinigingen en/of belastingverhogingen. De keuzes zullen per gemeente verschillen, maar de provincie heeft als toezichthouder de taak onevenwichtigheden en uitwassen tegen te gaan.

Snoeien in de eigen organisatie en in de bureaucratie zou bij alle gemeenten bovenaan op het bezuinigingslijstje moeten staan. Helemaal onderaan het verminderen van de uitgaven ten behoeve van zwakke groepen in de gemeente. Liever wat onkruid in het plantsoen dan korten op de ondersteuning van mantelzorgers.

(c) Brabants Dagblad 2014 alle rechten voorbehouden

Waar blijft de wijkagent?

In veel plaatsen zijn nog te weinig wijkagenten. De komende tijd komt daar geen verandering in.
[pagina 7 - ed.nl/binnenland](#)

PSV naar Wit-Rusland

PSV treft het Wit-Russische Shakhtyor Soligorsk in de vierde voorronde van de Europa League.
[pagina 2 en 33 - ed.nl/psv](#)

Krimp politieke partijen

Het aantal Brabanders dat lid is van een politieke partij past vlot in het stadion van PSV.
[Spectrum 2-3 - ed.nl/binnenland](#)

23°

woord is aan:
DE POLITIE
...uitwijken...

EINDHOVEN EN OMSTREKEN - 76 pagina's

101e JAARGANG NUMMER 186

■ PRIJS MAANDAG t/m VRIJDAG € 1,95

■ ZATERDAG € 2,70

■ ABONNEEPRIJS € 1,07

Obama valt extremisten aan

Amerikanen schieten christenen, Koerden en Yezidi's te hulp in Irak. Vliegtuigen bombardeerden stellingen IS-strijders.

door **Bob van Huët**

WASHINGTON - De Amerikaanse president Barack Obama heeft de aanval ingezet tegen het recent ge-

stichte kalifaat van de terroristische Islamitische Staat (IS), voorheen ISIS, in Irak en Syrië. Gisteren werden voor het eerst sinds 2011 aanvallen uitgevoerd in Irak

door Amerikaanse vliegtuigen. F-18 bommenwerpers en een drone van de US Navy bombardeerden in twee rondes zware mobiele artillerie waarmee IS-eenheden Koerdische stellingen nabij de stad Erbil beschoten. Die beschietingen zouden dichtbij daar aanwezige Amerikanen en Amerikaanse faciliteiten komen, zo lichtte admiraal John Kirby de aanval toe. Naar verluidt worden de aanvallen de komende dagen

uitgebreid om een ophanden zijnd offensief van IS te voorkomen. Feitelijk biedt de Amerikaanse president de helpende hand aan in paniek verkerende Iraakse christenen, omsingelde moslimminderheden en de recent weer door IS teruggedrongen Koerden. De Amerikaanse media hebben de laatste dagen met name het leed van de Iraakse christenen uitgevergroot. Die zouden volgens de

propagandamachine van het gewelddadige IS mogen kiezen uit een dood door hongersnood of ontvoering. Ook de tragedie van de tienduizenden Yezidi's, een moslimminderheid die in afgrijselijke omstandigheden ingesloten zit op een bergtop in Noord-Irak, is voor veel Amerikaanse commentatoren niet langer aan te zien.

Lees verder op pagina's 11 en 14-15
Zie ed.nl voor het laatste nieuws

► Gemeenten hebben al 3,3 miljard euro verloren op grondbezit. Daar komt nog eens 2,7 miljard euro bij

► Minister Ronald Plasterk schetst somber beeld over gemeentefinanciën en acht stevige ombuigingen nodig

Gemeenten diep in het rood

De financiële zorgen van gemeenten groeien. Nieuwe taken kosten extra geld én ze kampen met miljardenverliezen op bouwgrond.

door **Arnold Mandemaker**
e-mail: a.mandemaker@ed.nl

EINDHOVEN - Van de 67 Brabantse gemeenten krijgen er 39 te kampen met financiële tekorten in de periode van 2015 tot en met 2017. Dat blijkt uit een analyse van de provincie van gemeentelijke meerjarenramingen. Vijf van de 67 Brabantse gemeenten kregen hun begroting over

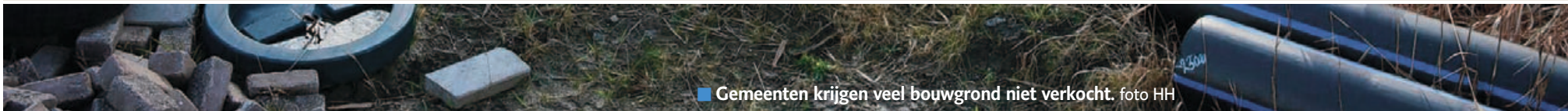
2014 al niet sluitend. Twee daarvan, Nuenen en Gemert-Bakel, staan nu onder preventief toezicht. Nuenen mag mogelijk volgend jaar al van het strafbankje, Gemert-Bakel vergt langer. De provincie concludeert in een rapportage aan het ministerie van Binnenlandse Zaken: 'De financiële positie van Noord-Brabantse gemeenten staat (nog verder) onder druk'.

Vanaf 2015 voeren gemeenten drie nieuwe taken uit: jeugdzorg, huishoudelijke ondersteuning en re-integratie van baanlozen. Zij moeten dat doen met een budget van 10,4 miljard euro. Dat is, vergeleken met dit jaar, een bezuiniging van 5,2 miljard. Daar komt bij dat veel gemeenten nu al kampen met hoge verliezen omdat de vraag naar grond voor woningen en bedrijven is ingestort. De 403 Nederlandse gemeenten hebben in de periode 2010-2012 gezamenlijk een verlies op hun grondbezit geboekt van 3,3 miljard euro. Daar komt nog eens tussen de 0,7 en 2,7 miljard euro bij. Dat blijkt uit

een analyse van Deloitte Real Estate, uitgevoerd in opdracht van de ministeries van Binnenlandse Zaken en Infrastructuur en Milieu, de provincies, de Vereniging Nederlandse Gemeenten en het Vakberaad Gemeentefinanciën. Hoe hoog het toekomstig verlies wordt, is afhankelijk van het tempo waarin de economische crisis voorbij gaat. Voor sommige gemeenten, vooral in krimpregio's, biedt ook dat geen oplossing: zij zullen hun grond waarschijnlijk nooit verkopen, stelt Deloitte. In een brief aan de Tweede Kamer spreekt minister Ronald

Plasterk (PvdA, Binnenlandse Zaken) over een 'sombere beeld' van de gemeentefinanciën. Hij wijst op bezuinigingen op het Gemeentefonds, overdracht van taken en grote risico's van grondexploitatie. Dat laatste noemt Plasterk 'een belangrijke factor bij de verslechterende financiële positie van gemeenten'. Volgens hem ontkomen gemeenteraden niet aan 'stevige meerjarige ombuigingsmaatregelen' voor de komende zittingsperiode. Dat betekent vaak verhoging van de ozb-tarieven en nog meer bezuinigingen.

Zie verder pagina 2-3

► Gemeenten krijgen veel bouwgrond niet verkocht. foto HH

Boycot door Rusland lastig, niet noodlottig

ANALYSE
RUSSISCHE BOYCOT

door **Toine van Esch**
e-mail: **t.vesch@ed.nl**

EINDHOVEN – De Russische boycot van voedsel uit de EU-landen zorgt voor veel onrust. Met name tuinders zien de bui hangen en vrezen het ergste. Maar enige nuancering lijkt op zijn plaats. Vleesverwerkers Vion en Van Rooi kampen bijvoorbeeld al maanden met een Russische importstop op varkensvlees. Dat is lastig, erkennen beide bedrijven. Want een mindere afzet is niet een-twee-drie op te lossen door simpelweg minder varkens te slachten. Varkensboeren hebben nu eenmaal dieren waar geen groei­stop op zit. Maar de bedrijven hebben inmiddels oplossingen gevonden voor hun probleem. Is het niet in nieuwe verkoopkanalen en afzetgebieden, dan wel in de voorlopige opslag van geslachte varkens in grote vrieshuizen, in afwachting van een weer aantrekkende vraag. Het bovenstaande toont minstens twee dingen aan: de markt is inventief genoeg om oplossingen op nieuwe situaties te bedenken, en Rusland is een niet altijd even betrouwbare handelspartner. De importstop op varkensvlees volgde nadat bij varkens in Polen en Litouwen varkenspest werd geconstateerd. In Rusland komt ook varkenspest voor. Het besluit lijkt daarom uit willekeur genomen. Het slot op de grens dient niet anders dan ter bescherming van de

eigen varkensindustrie. Dat geldt maar deels voor de nu afgekondigde voedselboycot. Rusland is bij lange na niet zelfvoorzienend. De landen van de EU zijn er hofleverancier. De vraag lijkt gerechtvaardigd hoe lang de Russen accepteren dat de schappen in de winkels niet gevuld zijn, dan wel dat er mindere kwaliteit groente en fruit te koop is. Naast een – eventueel gesubsidieerde – zoektocht naar nieuwe afzetmarkten, om het wegval­len van deze markt te compenseren, zou de EU kunnen opteren voor opkoopregelingen voor de getroffen sectoren. De eerste verzoeken daartoe dateren overigens al van voor de boycot. Want de vroege en goede zomer heeft gezorgd voor een overaanbod op de markt van groente en fruit. Met name tomaten en paprika's krijgen door het overaanbod absolute bodemprijzen voor hun producten. Met de hulpvraag tot gevolg. Maar een faire regeling binnen de EU is een complexe materie omdat de bedrijfsvoering niet in alle landen even sterk ontwikkeld is. En het is maar de vraag of je daar belastinggeld voor moet gebruiken. Een ander hulpmiddel zou stabilisatie van de marktprijzen kunnen zijn. De boycot leidt op korte termijn tot een overaanbod op de markt. In de vorm van prijsgaranties is de pijn te verzachten. De Russische boycot van voedsel uit het westen is lastig, maar niet meteen noodlottig.

Zie verder pagina 19

Zorgen over overlast door xtc-handel

EINDHOVEN – Veel burgemeesters uit Brabant en Limburg vinden dat ze te weinig geld hebben om de overlast door de handel in synthetische drugs (vooral xtc) aan te pakken. Dat blijkt uit een enquête van het tv-programma EenVan-daag. Van de 41 burgemeesters

die aan het onderzoek meededen, zei 68 procent dat hun gemeente onvoldoende geld heeft om de handel in synthetische drugs aan te pakken. Een Vandaag besteedt in de uitzending van vanavond aandacht aan de drugsproblematiek.

Maak iemand abonnee!

En u als trouwe abonnee ontvangt een **VVV-cadeaubon t.w.v. € 50,-***

De nieuwe abonnee leest de krant + 24/7 digitaal nieuws **2 maanden gratis** en betaalt vervolgens normaal tarief.

Maak iemand abonnee op: **ed.nl/abonneewerftabonnee**

*Voorwaarde is dat u én de nieuwe abonnee minimaal 6 maanden abonnee blijven.

ED EINDHOVENS DAGBLAD
JOURNALISTEN MET EEN MISSIE

GEMEENTEFINANCIËN

Gemeente zit aan de grond

Aan- en verkoop van grond was voor veel gemeenten jarenlang een goudmijn. Tot de crisis toesloeg.

door **Arnold Mandemaker**
e-mail: **a.mandemaker@ed.nl**

EINDHOVEN – De aanhoudende economische crisis brengt veel gemeenten in financiële problemen. Zij hebben in de afgelopen jaren voor miljarden euro's aan grond gekocht, met het idee dat ze die voor hogere prijzen konden verkopen voor woningbouw of bedrijfsvestiging. Maar sinds 2008 is de vraag naar bouwgrond ingestort. Woningen worden nog maar mondjesmaat gebouwd, bedrijven wachten met investeringen. Uit onderzoek blijkt dat de gevolgen ernstiger zijn dan gemeenten willen toegeven. In opdracht van Rijk, gemeenten en provincies dook Deloitte Real Estate

diep in de cijfers tot en met 2013. De bevindingen zijn alarmerend: gemeenten zijn tussen 2008 en 2012 maar liefst 3,3 miljard euro kwijtgeraakt aan onverkooptbare bouwgrond. Het gaat om rente en afgedwongen verlaging van de boekwaarde. Deloitte stelt dat gemeenten de komende jaren rekening moeten houden met 0,7 tot 2,7 miljard extra verlies, afhankelijk van het verloop van de crisis. Gemeenten blijken de situatie stelselmatig rooskleuriger in te schatten dan de werkelijkheid biedt, constateert Deloitte. Zo dachten veel gemeenten in 2010 nog dat de woningbouw snel zou

viteit die mondjesmaat voortgaat, is sociale woningbouw. Maar juist voor deze categorie geldt dat gemeenten een meterprijs onder de aankoopkosten moeten vragen. De echte winstpakkers, de vrijesectorkavels, blijven liggen. Dus, stelt Deloitte: ook al zou de bouw aantrekken, dan nog blijven de gemeenten de komende jaren met oplopend verlies zitten. In sommige gevallen, vooral in krimpgebieden, is het zelfs beter om op de bouwgrond weer koeien te laten grazen. Van de 22 gemeenten in Zuid-oost-Brabant is het grondbezit in kaart gebracht en de kosten die daaraan zijn verbonden, zowel totaal als uitgesplitst per huishouden (zie grafiek). Daarnaast zijn de tarieven van de onroerende zaakbelasting (ozb) voor woningen, vaak maatgevend voor de financiële positie van een gemeente, met elkaar vergeleken. In deze regio zijn de Nuenenaren

het slechtst uit. Per huishouden zijn zij jaarlijks 8221 euro kwijt aan de kosten van gemeente-grond. De ozb is de op een na hoogste: 0,164 procent van de WOZ-waarde. Nuenen is een van de twee gemeenten die onder toezicht staan van de provincie. De gemeente kampt bovendien met een affaire rond grondaankoop. Er zouden te hoge taxaties zijn gehanteerd, waardoor grond te duur werd aangekocht. De hoogste ozb is te vinden bij de tweede gemeente onder provincietoezicht, Gemert-Bakel. Daar ligt het tarief op 0,184 procent. Het gemeentelijk grondbezit kost elk huishouden 4498 euro per jaar. Veldhoven is een apart geval. De ozb is een van de laagste in de regio: 0,089 procent van de WOZ-waarde. Maar de grondkosten drukken zwaar op de inwoners: 6318 euro per huishouden. Dat ligt vooral aan de grote grondaankopen die zijn gedaan voor bedrijventerrein Habraken en woningplan Zilverackers. Habraken ligt nog grotendeels braak, slechts een handjevol kavels is uitgegeven. Hetzelfde geldt voor Zilverackers, waar 2700 woningen moeten komen, verspreid over drie 'dorpjes'. Gebouwd wordt nu alleen op een klein stukje nabij Oerle. Van de 140 hectare die Veldhoven aan bouwgrond in bezit heeft ligt de helft, 70 hectare, braak. Totale waarde: 119 miljoen. Daarmee is Veldhoven tweede na Eindhoven, dat voor 200,4 miljoen grond bezit. Maar per huishouden komt dat daar op 'slechts' 1821 euro. Reusel-De Mierden heeft een groot probleem met bedrijventerrein Kleine Hoeven. Dat lag jarenlang braak, de kosten lopen op tot tien miljoen euro en terugverdiene­nen is een illusie. De gemeentelijke financiële reserves zijn zo goed als opgedroogd. De kosten per huishouden per jaar: 5104 euro.

Gemeente	Ozb*	Grondwaarde**	
		totaal x miljoen	per huishouden
Asten	0,097	5,0	750
Bergeijk	0,095	20,1	2763
Best	0,093	51,5	4428
Bladel	0,093	6,2	785
Cranendonck	0,123	4,6	542
Deurne	0,146	45,0	3515
Eersel	0,090	14,2	1950
Eindhoven	0,090	200,4	1821
Geldrop-Mierlo	0,078	43,5	2560
Gemert-Bakel	0,184	52,9	4498
Heeze-Leende	0,113	11,4	1834
Helmond	0,121	107,2	2816
Laarbeek	0,084	22,5	2585
Nuenen	0,164	79,3	8221
Oirschot	0,113	19,1	2700
Reusel-De Mierden	0,099	25,5	5104
Somerens	0,117	16,9	2253
Son en Breugel	0,088	17,3	2644
Sint-Oedenrode	0,118	5,9	811
Valkenswaard	0,114	23,8	1728
Veldhoven	0,089	119,0	6318
Waalre	0,108	7,5	1073

percentage van de WOZ-waarde van de woning

cijfers uit *2014 **2012

“Als je voor hoge kosten staat en de reserves zijn verdwenen door de grondpositie, heb je een gigantisch probleem

Jan Dierckx, oud-wethouder

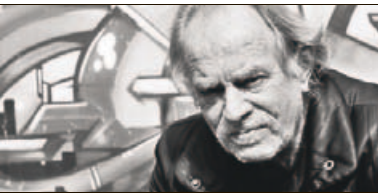
De Eralaan in Aalst werd gisterochtend vrijgegeven. De woning waar de dode werd gevonden, is nog afgeschermd. foto Fotopersburo Bert Jansen

Jan Dierckx: Rek is er bij veel gemeenten uit

EINDHOVEN – „Gemeenten zijn heel goed in het kopen van blocnotes. Maar in het kopen van grond zijn ze amateurs, volstrekt onvoorbereid. Terwijl het toch om vele miljoenen euro's gaat.” Dat zegt Jan Dierckx (59). De VVD'er was wethouder in vier verschillende gemeenten. Hij is als geen ander op de hoogte van het financiële reilen en zeilen van gemeenten. Hij zat achter de college­tafel in zijn toenmalige woonplaats Reusel en werd daarna als 'wethouder van buiten' gevraagd in achtereenvolgens Veldhoven, Hilvarenbeek en Nuenen. Hij had een eigen financieel adviesbureau en werkte enkele jaren als fiscaal deskundige bij verzekeraar Aegon. Dierckx wil wel praten over de positie waarin de lokale overheid zit, op één voorwaarde: hij klappt niet uit de school over gemeenten waar hij diep in de boeken keek. „Gemeenten zijn vaak te positief in de planningstermijn van grondontwikkeling”, vindt hij. „De ontwikkeling duurt tien jaar, de uitgifte van grond nog eens tien jaar. Je maakt dus eerst hoge kosten en die krijg je pas na tien jaar in kleine blokjes terug als je grond verkoopt. Maar politici zijn nu eenmaal kortetermijndenkers, dat krijg je er niet uit.” Dierckx: „Een hectare grond is tienduizend vierkante meter. Daarvan kan je er voor woningbouw maximaal ze-

venduizend meter uitgeven. De rest gaat op aan wegen, groen en speelvoorzieningen. Als je vierhonderd euro vraagt per vierkante meter voor een kavel, kan je dus maximaal 2,8 miljoen euro voor een hectare betalen. Dan heb je nog geen cent winst gemaakt.” Waarmee hij wil aangeven dat gemeenten die meer hebben betaald nooit uit de kosten kunnen komen, vooropgesteld dat de kavels ook worden verkocht. Maar in de praktijk blijven gemeenten vele jaren met hun grond zitten. Dan helpt het niet als gemeenten elkaar ook nog eens dwars gaan zitten, bijvoorbeeld om bedrijven binnen te halen. 'Haantjesgedrag', vindt Dierckx. Hij ziet hoe gemeenten in problemen komen. „Er komt een grote ontwikkeling op hen af”, zegt hij, verwijzend naar de nieuwe taken op gebied van werk, zorg en opvang. „Dat kost allemaal geld. Als je dan voor hoge kosten staat en de reserves zijn verdwenen door de grondpositie, dan heb je een gigantisch probleem. Bij veel gemeenten is de rek er al uit. Ze hebben grote moeite om hun begrotingen voor komend jaar sluitend te krijgen.” Dierckx waarschuwt bij voorbaat: „Wentel je de lasten af op de bewoners, dan veroorzaak je een sociaal bloedbad.”

De eerste aanzet voor plan Zilverackers in Veldhoven. foto Kees Martens

JOS KESSELS
j.kessels@ed.nl

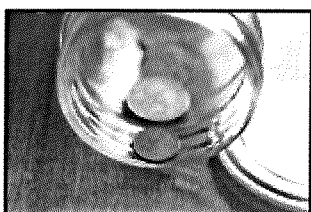
Afprijswereld

In een opgewekte bui probeerde ik mijn hoofd leeg te maken en dat lukte nog gemakkelijker dan ik dacht. Lange bruine vrouwenbenen, die zich voor me uitbewogen, deden de rest. Voor de rest bewoog er weinig voor me uit en ging ik vanzelf achteruit. Het was een afgeprijsde wereld, waarin ik me bevond. Elk winkelraam lonkte naar passanten met schreeuwerige prijsverlagingen. In de zomer leek de wereld goedkoper dan anders, maar we hadden allemaal een prijs in deze wereld. Een morsige bedelaar vroeg me om een halve euro. In de gulden-tijd vroeg hij ook al om vijftig cent. Ik kende hem nog uit het begin van mijn studententijd. Toen was hij knap en veelbelovend, met aan elke arm een mooie meid, maar ergens onderweg was het helemaal misgegaan met hem. Ik gaf hem de halve euro en liep verder, op weg naar niets in het bijzonder, terwijl het bijzondere ook niet op weg was naar mij. Maar als het zomer was in de afgeprijsde wereld, had je niet veel nodig om opgewekt te zijn. Er waren nog meer mooie bruine vrouwenbenen bijgekomen, waar ik naar keek met ogen die jonger waren dan ik was, maar in één oogopslag zagen de vrouwen van de benen dat ik ouder was dan mijn ogen en lieten het bij die ene oogopslag. Terecht, zomer of geen zomer, de jeugd was voor de jeugd en de ouderdom was voor ouderen, of je moest de jeugd van de golddigger kopen. Ik had geen grote zak geld, ik was een wandelaar in de wereld van de afprijzingen, eerder op weg naar een einde dan naar een begin. Maar wat deerde het? Als je een leven had dat al langer duurde dan je lang geleden voor mogelijk had gehouden, liet je elke nieuwe zomer in een opgewekte bui de ogen langs vrouwenbenen glijden, die meteen weer uit je blik verdwenen in een wereld, waarin je zelf allang afgeprijsd was.

Brabantse gemeenten zitten financieel aan de grond

Geplaatst op 09 augustus 2014; Laatste update 12 augustus, 08:42;

Fotograaf
Thinkstock

EINDHOVEN - Van de 67 Brabantse gemeenten krijgen er 39 te kampen met financiële tekorten in de periode van 2015 tot en met 2017. Dat blijkt uit een analyse van de provincie Noord-Brabant van gemeentelijke meerjarenramingen.

Vijf van de 67 Brabantse gemeenten kregen hun begroting over 2014 al niet sluitend. Twee daarvan, Nuenen en Gemert-Bakel, staan nu onder preventief toezicht.

De provincie concludeert in een rapportage aan het ministerie van Binnenlandse Zaken: 'De financiële positie van Noord-Brabantse gemeenten staat (nog verder) onder druk'.

Vanaf 2015 voeren gemeenten drie nieuwe taken uit: jeugdzorg, huishoudelijke ondersteuning en re-integratie van baanlozen. Zij moeten dat doen met een budget van 10,4 miljard euro. Dat is, vergeleken met dit jaar, een bezuiniging van 5,2 miljard.

Daar komt bij dat veel gemeenten nu al kampen met hoge kosten omdat de vraag naar grond voor woningen en bedrijven is ingestort. De 403 Nederlandse gemeenten hebben in de periode 2010-2012 gezamenlijk een verlies op hun grondpositie geleden van 3,3 miljard euro. Daar komt nog eens tussen de 0,7 en 2,7 miljard euro bij.

Minister Ronald Plasterk (PvdA, Binnenlandse Zaken) schetst een 'sombor beeld' van de gemeentefinanciën. Volgens hem ontkomen gemeenteraden niet aan 'stevige meerjarige ombuigingsmaatregelen'.